

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Trg sv. Petra

Srijeda, 3. svibnja 2023.

[Multimedia]

Putovanje u Mađarsku

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prije tri dana vratio sam se s putovanja u Mađarsku. Želim zahvaliti svima koji su radili na pripremi i svojim molitvama pratili taj posjet, te ponavljam svoju zahvalu vlastima, mjesnoj Crkvi i mađarskom narodu, tom hrabrom narodu, narodu punom sjećanja. Za svog boravka u Budimpešti mogao sam osjetiti naklonost svih Mađara. Danas ću vam govoriti o ovom posjetu koristeći dvije slike: *korijeni* i *mostovi*.

Korijeni. Pošao sam kao hodočasnik u narod čija je povijest – kao što je rekao sv. Ivan Pavao II. – obilježena „mnogim svecima i herojima, oko kojih stoje čete skromnih i marljivih ljudi“ (*Govor prigodom svečanosti dobrodošlice*, Budimpešta, 6. rujna 1996). I to je istina: vidio sam toliko jednostavnih i radišnih ljudi koji ponosno čuvaju vezu s vlastitim korijenima. A među tim korijenima, kao što su pokazala svjedočanstva tijekom susretâ s mjesnom Crkvom i mladima, prije svega su sveci: sveci koji su dali život za narod, sveci koji su svjedočili Evanđelje ljubavi, sveci koji su bili svjetionici u trenucima tame; toliki sveci iz prošlosti koji nas danas potiču da prevladamo opasnost defetizma i strah od budućnosti, spominjući se da je *Krist naša budućnost*. Sveci nam dozivaju u pamet ovo: *Krist je naša budućnost*.

Čvrsti kršćanski korijeni mađarskog naroda stavljeni su, međutim, na kušnju. Njihova je vjera kušana u vatri. Tijekom ateističkog progona u 20. stoljeću, kršćani su se našli na žestokom udaru, a biskupi, svećenici, redovnici i laici su ubijani ili ih se lišavalo slobode. I dok se pokušavalo posjeći stablo vjere, korijenje je ostalo netaknuto: nastavila je i dalje postojati skrivena, ali živa Crkva, koja je imala u sebi snagu evanđelja. U Mađarskoj je tom potonjem progonu, komunističkoj tiraniji prethodio nacistički progon, s tragičnom deportacijom velikog dijela židovske populacije. Ali u tom zvjerskom genocidu mnogi su se istaknuli otporom i sposobnošću da zaštite žrtve, a to je bilo moguće jer su korijeni zajedničkog života bili čvrsti. Mi u Rimu imamo sjajnu mađarsku pjesnikinju koja je prošla kroz sve te kušnje i mladima pripovijeda o potrebi da se bore za neki ideal, kako ne bi pokleknuli pred progonima, kako ne bi podlegli malodušnosti. Ta pjesnikinja danas navršava 92 godine života: sve najbolje, Edith Bruck!

Ali i danas, kao što se zorno vidjelo u susretima s mladima i s predstavnicima svijeta kulture, sloboda je ugrožena. Kako? Nadasve „u rukavicama“, konzumerizmom koji omamljuje: čovjek se zadovoljava s malo materijalnog blagostanja i, zaboravljajući prošlost, „pluta“ u sadašnjosti stvorenoj po mjeri individue. To je opasan progon svjetovnosti, koju pronosi konzumerizam. Ali kad je jedino što je važno misliti samo na sebe i činiti što te volja, tad se korijene guši. Problem je to koji se tiče cijele Europe, gdje su posvećivanje drugima, osjetiti se zajednicom, ljepota da se zajednički sanja i stvara velike obitelji u krizi. Čitava Europa je u krizi. Valja nam dakle razmišljati o važnosti čuvanja korijena, jer samo ako se ide u dubinu grane će rasti prema gore i donositi plodove. Svatko se od nas može zapitati, također kao narod, kao pojedinac: koji su najvažniji korijeni mojega života? Gdje su mi korijeni? Njegujem li sjećanje na njih, posvećujem li im brigu?

Nakon korijena, evo druge slike: *mostovi*. Budimpešta, nastala prije 150 godina spajanjem triju gradova, poznata je po mostovima koji prolaze kroz grad i spajaju njegove dijelove. Na to sam posebno podsjetio u susretima s vlastima, naime na važnost izgradnje mostova mira između različitih naroda. To je, na poseban način, poziv Europe, koja je pozvana, kao „skelar mira“, uključivati različitosti i prihvaćati one koji kucaju na njezina vrata. Lijep je, u tome smislu, humanitarni most podignut za tolike izbjeglice iz susjedne Ukrajine, s kojima sam se imao priliku susresti, diveći se također velikoj mreži milosrđa Crkve u Mađarskoj.

Država je, nadalje, vrlo založena oko izgradnje „mostova prema budućnosti“: veliku pozornost pridaje brizi za očuvanje okoliša – i to je vrlo, vrlo lijepo od Mađarske – brizi za okoliš i održivu budućnost, te radi na izgradnji mostova među naraštajima, između starijih i mladih, što je danas nezaobilazan izazov za sve. Postoje, k tome, i mostovi koje je Crkva, kao što je došlo do izražaja na posebnom susretu, pozvana pružiti prema današnjem čovjeku, zato što se Kristov navještaj ne može sastojati samo od ponavljanja prošlosti, nego ga treba stalno osuvremenjivati, da bi se muškarcima i ženama našeg doba pomoglo ponovno otkriti Isusa. Spominjući se, konačno, sa zahvalnošću lijepih liturgijskih trenutaka, molitve s grkokatoličkom zajednicom i svečanog euharistijskog slavlja s velikim brojem sudionika, mislim na ljepotu izgradnje mostova među vjernicima: na nedjeljnoj misi bili su nazočni kršćani raznih obreda i iz različitih zemalja, te

pripadnici različitih vjeroispovijesti koji lijepo surađuju u Mađarskoj. Izgrađivati mostove, mostove sloge i mostove jedinstva.

Prilikom ovog posjeta dojmila me važnost glazbe, što je karakteristična crta mađarske kulture.

Želim, na kraju, podsjetiti, na početku mjeseca svibnja, da Mađari jako časte Majku Božju. Njoj ih je posvetio prvi kralj, sveti Stjepan, i iz poštovanja prema Gospi običavali su joj se obraćati ne izgovarajući njezino ime, nego je oslovljavati samo s naslovima u kojima ju se časti kao kraljicu. Kraljici Mađarske povjeravamo, dakle, tu dragu zemlju, Kraljici mira povjeravamo izgrađivanje *mostova* u svijetu, Kraljici neba, koju klicanjem slavimo u ovom uskrsnom vremenu, povjeravamo svoja srca da budu *ukorijenjena* u Božjoj ljubavi.

U sklopu pozdrava poljskim vjernicima

[...] Utječite se Marijinu zagovoru za svoje zemlje i za cijelu Europu, moleći za ustrajnost u vjeri, jedinstvo i skladnu suradnju, ali prije svega za mir, posebno u susjednoj Ukrajini. Bog vas blagoslovio.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

U ovom mjesecu svibnju koji je upravo započeo, pozivam vas da obnovite pobožnost prema Majci Božjoj. Potičem vas da dublje upoznate Mariju, da budete prisni s njom, kako biste je prihvatili kao duhovnu majku i uzor vjernosti Kristu.

Njoj, Majci utjehe i Kraljici mira, povjeravam mučenički ukrajinski narod.

Svima moj blagoslov!